

Jasper Doest

In de winter gaat hij op zoek naar inspiratie. In de lente is hij niet te houden en leeft hij zijn leven uit een koffer. Jasper Doest (33) over zijn geloof dat hij met zijn fotografie de wereld kan veranderen, zijn liefde voor de natuur en het verlangen om die bijzonder plekken te delen met zijn dochter. →

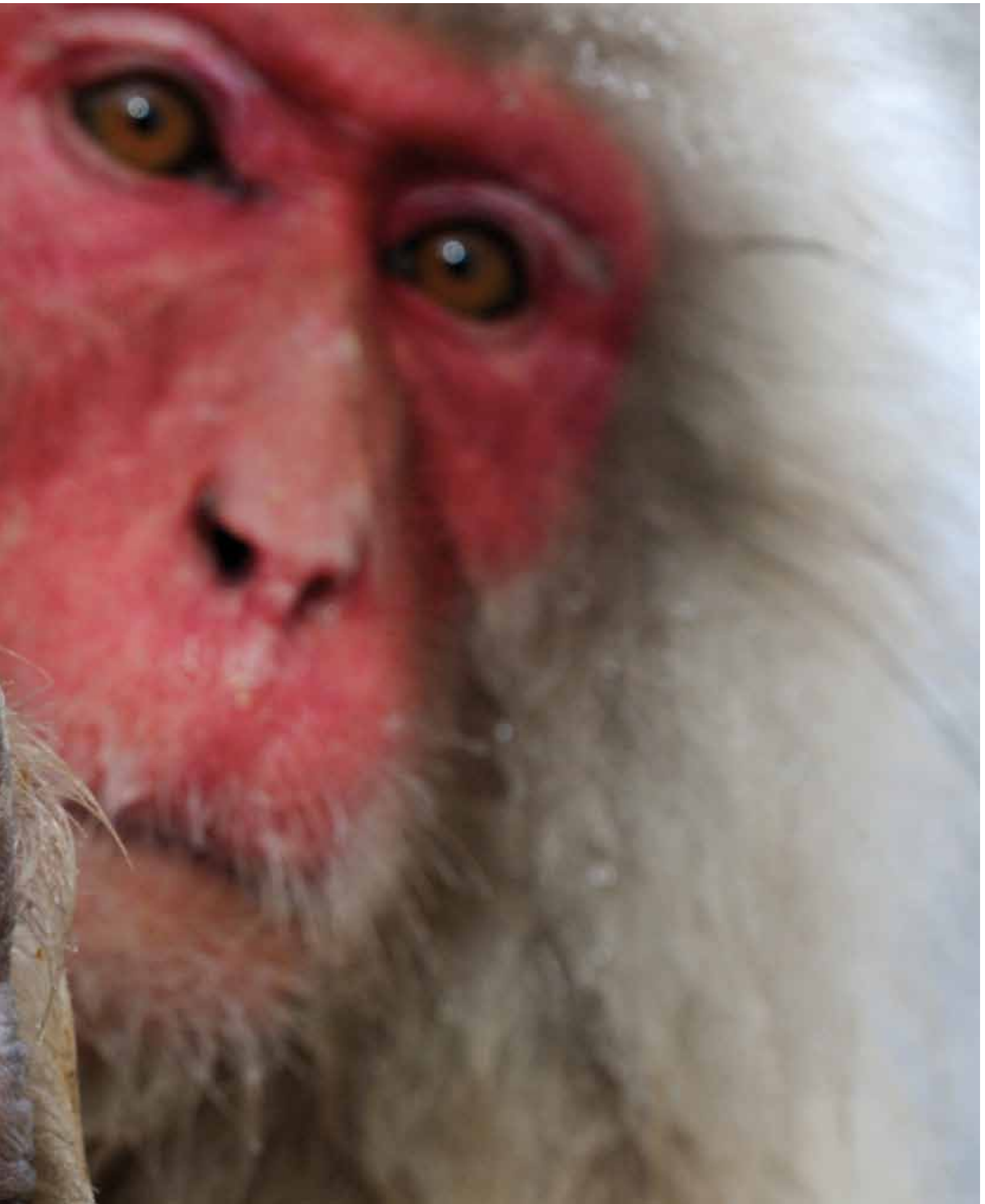

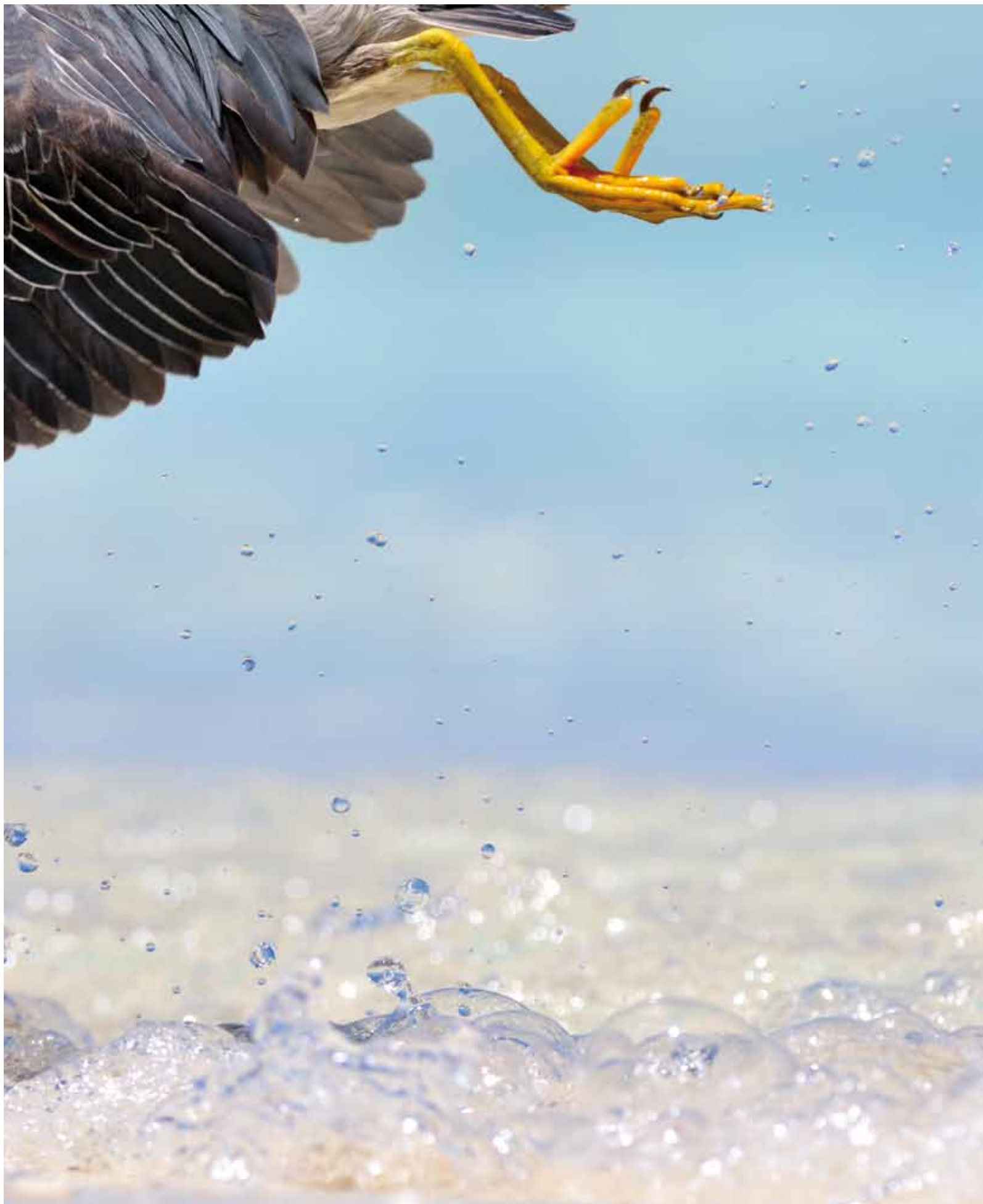

“Ik ben overladen met energie. In het voorjaar ben ik niet te houden om naar buiten te gaan. Ik vlieg naar Japan, Texas en Spitsbergen in korte tijd. Hectisch dat wel. Ik kan niet wachten om al mijn nieuwe ideeën uit te voeren. De winter is voor mij een periode van zelfreflectie. Ik bekijk het werk dat ik heb gemaakt en bezoek natuurfotografen-festivals. In het voorjaar moet alle inspiratie eruit. Dat is de tijd waar het omdraait. Het is mijn ding. Ik wil buiten zijn. Als kind was ik meer een binnenkind. Later ontstond het verlangen naar de natuur. Mijn eerste opleiding tot laborant heeft mij veel gebracht, maar op een gegeven moment kwamen de muren van het laboratorium op

gelopen jaren diverse internationale onderscheidingen, met als hoogtepunt de twee eervolle vermeldingen in de Wildlife Photographer of the Year competitie, de ‘Oscar’s’ van de natuurfotografie.”

Ontroerd door 1000 zeehonden

“In het begin was ik enorm perfectionistisch. Alles moest kloppen en ging netjes volgens het boekje. Het draaide om het maken van mooie beelden. Steeds vaker be kroop me het gevoel: ‘wat moet ik met die losse beelden?’ In de natuurfotografie worden veel mooie registrerende beelden gemaakt. Je wilt immers iets delen, laten zien wat

“Het kwartje viel toen ik in Engeland op het strand tussen duizenden zeehonden stond en begon te huilen”

me af. In 1999 kocht ik van mijn eerste salaris de eerste camera. Al snel had de natuurfotografie mij in zijn greep. Ik leerde fotograferen door mijn foto's te vergelijken met foto's in boeken en tijdschriften. Regelmatig vroeg ik me af hoe doen die mensen dat? Ik ben ervan overtuigd dat je heel veel kunt leren als je geïnteresseerd bent in iets. Als je er écht voor wilt gaan. De fotografieopleidingen richten zich voornamelijk op reportage- en portretfotografie en pasten niet bij mijn ideeën over natuurfotografie. Internet bleek een ideale bron. Via het internet en uit de foto-boeken heb ik veel geleerd. Het leren fotograferen was dus geen probleem, maar als ik fotograaf wilde worden, moest ik de natuur beter leren kennen. Voor mij gaat natuurfotografie om de interactie met het dier. Geaccepteerd worden in zijn wereld en daar deel van uit mogen maken. Ik besloot over te stappen van laborant naar de studie biologie. Ik had een heel romantisch geitenwollen-sokken-beeld van een bioloog. Ik dacht dat een bioloog dieren observeert in the middle of nowhere. Hoewel ik zeker mooie dingen heb gezien tijdens mijn studie is de bioloog van tegenwoordig helaas meer met genetica bezig. Ontastbaar, en daarom niets voor mij, dus die studie had ik al snel achter me gelaten. Een ommekeer kwam toen ik mijn eerste fotoprijs in Grasduinen won. Brutaal en een beetje overmoedig had ik mijn foto ingestuurd in de categorie voor professionele fotografen. Tot mijn verbazing won ik. Ik voelde dat dit mijn kans was. Ik had geen verplichtingen, geen huis, geen auto. Ik was 25 en waagde de sprong in het diepe. Vanaf toen was ik fotograaf. Daarna is het snel gegaan. We zijn pas zeven jaar verder en ik heb reportages mogen maken voor verschillende bladen waaronder National Geographic. Verder ontving ik de af-

je gezien hebt, hoe mooi dat wel niet was. De generatie van Frans Lanting heeft prachtige en tijdloze beelden gemaakt. Die beelden zijn er dus al en op geen enkele manier verouderd of achterhaald. Dat pleit voor vakmanschap en talent. Die beelden zijn zo goed dat ik ze niet meer over hoeft te maken. Ik wilde iets anders. Het één is niet beter dan het ander, maar iedereen fotografeert met een eigen doelstelling. Mijn kijk op de wereld verschilt van die van Frans Lanting zoals alle visies van elkaar zullen verschillen. Dat stukje van mezelf wil ik laten zien. Dat is nog niet gefotografeerd. Het kwartje viel toen ik in Engeland op het strand tussen duizenden zeehonden stond en begon te huilen. In eerste instantie was ik boos op mezelf. Ik kwam daar om foto's te maken. Niet om een potje te janken. Tot ik me afvroeg waarom ik huilde. Ik besepte dat ik huilde omdat wat ik zag zo indrukwekkend was. Toen wist ik het. Dat moest ik dus fotograferen. Het verhaal, de beleving daar gaat het om. In plaats van alleen maar mooie beelden ging ik op zoek naar opvallende beelden. Een foto hoeft voor mij niet eens meer scherp te zijn als het de boodschap maar overbrengt. Die behoefte om verhalen te vertellen heeft ook te maken met het willen delen van mijn belevenissen. Als ik thuiskom na drie maanden Spitsbergen wil ik mijn vriendin kunnen vertellen hoe het was. Je probeert het te vertellen, maar op een gegeven moment moet er gekookt worden en vraagt de dagelijkse rompslomp weer alle aandacht. Je kunt nooit uitleggen hoe het is geweest. Ik moet het verhaal vertellen met mijn foto's. Het allerliefst deel ik al die bijzondere plekken met de mensen die me lief zijn. Dat is het allermooiste wat er is. In het veld staan met de mensen aan wie je het zo graag wilt laten zien. Het

was voor mij een heel bijzondere ervaring om mijn vader mee naar Spitsbergen te nemen. Het liefst neem ik elke reis mijn vriendin mee, maar dat kan ik haar niet aan doen. Het lijkt haar heel leuk om apen te kijken in Japan. Dat is ook een geweldige ervaring. Zes dagen langs van 's morgens vroeg tot 's avonds laat apen kijken, is een heel ander verhaal. Eén dag is helemaal te gek en na twee dagen wil je naar huis. Dat heeft iedereen die niet die drive heeft. Daarom maak ik de meeste reizen samen met een andere fotograaf. Iemand waarmee ik mijn ervaringen kan delen. Mijn dochter is pas twee, maar ik hoop haar ooit mee te nemen naar al die plekken die zo dichtbij mij liggen. Vroeger beleefde ik samen met mijn ouders echte avonturen. We gingen bijvoorbeeld een industriewijk in en verzonnen onze eigen verhalen. Als ik al een doel moet hebben, dan is dat het. Samen met mijn kleine meid avonturen beleven."

Wereld veranderen

"Je kunt niet alles fotograferen. Tijdens een reis naar Mexico belandde ik samen met een vriend in een lagune waar veel walvissen waren. 's Avonds stonden we in het pikke donker aan het strand met duizenden sterren boven ons hoofd. Ineens klonk het woesh.. vanuit die lagune. Je ziet niets anders dan de sterren en hoort alleen het geluid van de ademende walvissen. Dat was het ultieme moment. Dat kun je niet fotograferen en dat moet je ook niet willen. Soms moet je gewoon genieten. Daarmee laad ik me op om mijn foto's te kunnen maken. Soms moet je even af-

“Ik heb een tijd gehad dat ik mensen wilde veranderen door mijn fotografie”

stand nemen. Even stoppen met fotograferen. Bedenken wat jou blij maakt in die omgeving. Is dat het gevoel dat je vastlegt? Vertellen jouw beelden het verhaal van wat je ziet? Vertellen zij waar die glimlach op je gezicht vandaan komt? Tijdens het NVN fotofestival ontmoette ik Paul Nicklen. Ik liet hem de foto's van mijn laatste fotoproject zien. Zijn reactie was: 'You have some nice images there. You have a story there but now it's time to turn off your brain. You're thinking too much.' Meer intuïtief fotograferen dus. Ik snap precies wat hij bedoelt, maar dat is niet iets dat je in één keer omzet. Fotografie is een leercurve die je levenlang duurt. Een zoektocht naar jezelf. Die jou en je groei weerspiegelt. De geboorte van mijn dochtertje was voor mij een eyeopener. Zij nam me mee op haar ontdekkingstocht in de wereld. Dingen die voor ons vanzelfsprekend zijn, werden door haar op een heel andere ma-

nier gebruikt. Ineens ging ik met andere ogen naar dingen kijken. Dit heeft ook invloed op mijn fotografie. Als ik haar fotografeer, gebeurt dat heel intuïtief. Dat intuïtieve zoek ik ook in mijn natuurfotografie. Hoe dat proces precies werkt, weet ik niet. Als dat zo was, zou ik het kunnen sturen. Het is een kwestie van uitproberen en spelen. Ik geloof dat je als fotograaf de wereld kunt veranderen. Eén iemand is eigenlijk al genoeg. Ik zet mijn fotografie in als middel om dit bereiken. Een mooi voorbeeld is een project in Texas waar twintig fotografen worden verdeeld over twintig ranches. Tijdens het project heb je een maand de tijd om de mooie rijke natuur op de ranches te laten zien. De eigenaren jagen heel veel en behandelen de natuur veelal heel slecht. Om de grootste jachttrofeeën te verzamelen, schieten zij veel predatoren dood waardoor er meer herten overleven, met daardoor een grotere kans op grotere trofeeën. Met dit project openen we de ogen van de eigenaren voor de schoonheid van de natuur. Fotografie heeft de zeggingskracht om dingen te veranderen. Ik ben daar absoluut van overtuigd. Niet meteen heel groot, maar als je heel klein kan beginnen is dat een basis. Het zoontje van de range manager in Texas kreeg voor elke vogel die hij neerschoot 50 cent. Een jongetje van elf, dat zo opgroeit met de natuur. Ik duwde hem een camera in zijn handen en samen hebben we herten gefotografeerd. Hij vond dat helemaal te gek. We hebben die foto's ingestuurd voor de BBC Wildlife Photographer of the Year Competition. Zijn foto's eindigden in de finaleronde in de categorie jeugd. Bij mijn laatste bezoek heb ik hem een camera en twee lenzen gegeven. 'Ik heb helemaal vlinders in mijn buik', was zijn reactie. Ik hoop dat hij in plaats van met zijn geweer vogels te schieten mooie dingen gaat maken. Ik ben op deze planeet met een doel. Mijn doel is aan mensen over te brengen hoe mooi en kwetsbaar de natuur is. Ik heb een tijd gehad dat ik mensen wilde veranderen door mijn fotografie, maar uiteindelijk levert dat alleen frustratie op. Ik wil het niet pushen, dan wordt het een te politiek spel en verlies ik mijn focus. Ik kan het alleen voorleggen en dan moeten mensen zelf beslissen wat ze ermee willen. Ik laat zien wat er gebeurt en hoop dat mensen hier iets mee kunnen." ■

www.jasperdoest.com